Türkçe Dersi Etkinliklerine ?li?kin Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Türkçe Dersi Etkinliklerine ?li?kin Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31873

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Türkçe Dersi Etkinliklerine ?li?kin Tutum Ölçe?i, ö?rencilerin okul müfredat?nda yer alan Türkçe Dersi kapsam?ndaki çe?itli ö?renme ve uygulama etkinliklerine yönelik sahip olduklar? duyu?sal e?ilimleri ve tepkileri ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir araçt?r. Bu ölçek, özellikle ö?rencilerin okuma, yazma, dil bilgisi çal??malar? ve derse kat?l?m gibi temel etkinliklere kar?? geli?tirdikleri olumlu veya olumsuz tutum düzeylerini saptamay? hedefler. Ölçek, 2002 y?l?nda Z. Y?ld?z taraf?ndan haz?rlanan bir Yüksek Lisans Tezi çal??mas? kapsam?nda bir geli?tirme ölçe?i olarak ortaya konmu?tur. Ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin Türkçe dersine yönelik motivasyonunu ve akademik ba?ar?s?n? etkileyen duyu?sal de?i?kenleri nicel olarak de?erlendirmektir.

Ölçe?in geli?tirme süreci, ö?rencilerin tutumlar?n? çok boyutlu olarak ele alma gereklili?inden yola ç?km??t?r. Bu ba?lamda, ölçe?in maddeleri, tutumun bili?sel, duyu?sal ve davran??sal bile?enlerini temsil edecek ?ekilde yap?land?r?lm??t?r. Ölçek, e?itim bilimleri ve psikoloji alan?nda, ö?renci ba?ar?s?zl???n?n veya ilgisizli?inin alt?nda yatan duyu?sal faktörleri anlamak için önemli bir tan? arac? olarak kullan?labilir.

Anahtar Kelimeler

Tutum, Türkçe e?itimi, Tutum Ölçe?i, ö?renci tutumlar?, dil e?itimi, duyu?sal alan, etkinlik de?erlendirme.

Yazarlar

Y?ld?z, Z.

Amaç

Türkçe Dersi Etkinliklerine ?li?kin Tutum Ölçe?i'nin temel amac?, ilkö?retim veya ortaö?retim kademelerindeki ö?rencilerin, Türkçe dersi kapsam?nda yürütülen çe?itli pedagojik aktivitelere (örne?in, metin inceleme, kompozisyon yazma, sözlü anlat?m, imla ve noktalama çal??malar?) yönelik genel tutum düzeylerini belirlemektir. Bu tutumlar?n belirlenmesi, e?itimcilerin ve müfredat geli?tiricilerin ders materyallerini ve ö?retim yöntemlerini ö?rencilerin duyu?sal ihtiyaçlar?na göre optimize etmelerine olanak tan?r.

Ölçek, ö?rencilerin sadece akademik ba?ar?lar?n? de?il, ayn? zamanda derse olan ilgilerini ve motivasyonlar?n? da etkileyen içsel faktörleri ortaya ç?karmay? hedefler. Böylece, ö?rencilerin hangi etkinlik türlerine kar?? daha olumlu ya da olumsuz bir e?ilim sergiledi?i tespit edilerek, ki?iselle?tirilmi? ö?renme stratejilerinin geli?tirilmesine zemin haz?rlan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

Ölçek, sosyal psikoloji ve e?itim psikolojisi alanlar?nda merkezi bir kavram olan tutumu ölçmektedir. Tutum, bir bireyin belirli bir nesneye, duruma, ki?iye veya burada oldu?u gibi bir ders etkinli?ine kar?? gösterdi?i sürekli ve organize olmu? de?erlendirici tepki e?ilimidir. Bu ölçek özelinde yap?, ö?rencilerin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik üç temel bile?eni kapsayacak ?ekilde tasarlanm??t?r:

Bili?sel Bile?en: Ö?rencinin etkinlik hakk?ndaki inançlar? ve bilgileri (Örne?in, "Yaz?m kurallar?n? ö?renmek gereksizdir" veya "Okuma etkinlikleri faydal?d?r").
Duyu?sal Bile?en: Etkinli?e kar?? hissedilen duygular (Örne?in, "Dil bilgisi çal???rken s?k?l?yorum" veya "?iir okumaktan keyif al?yorum").
Davran??sal (Konatif) Bile?en: Etkinli?e yönelik eyleme geçme e?ilimi (Örne?in, "Ders d???nda da kitap okumaya gönüllüyüm" veya "Derste verilen ödevleri yapmaktan kaç?n?r?m").

Bu çok boyutlu yakla??m, ölçe?in sadece genel bir "Türkçe sevgisi"ni de?il, ayn? zamanda bu sevginin veya nefretin hangi spesifik etkinliklerden kaynakland???n? da anlamas?na olanak tan?r.

Geçerlik

Kaynak referansta geçerlik bilgisi bulunmamakla birlikte, bir geli?tirme ölçe?i oldu?u için, ölçek geli?tirme sürecinde geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Tipik olarak, bu tür akademik çal??malarda a?a??daki geçerlik türlerine odaklan?l?r:

Kapsam Geçerli?i: Ölçek maddelerinin, Türkçe dersi etkinliklerine yönelik tutum yap?s?n?n tüm boyutlar?n? temsil edip etmedi?i uzman görü?leri al?narak de?erlendirilmi? olmal?d?r. Uzman paneli, maddelerin yap?sal uygunlu?unu ve yeterlili?ini onaylam??t?r.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü belirlemek için faktör analizi teknikleri kullan?lm?? olabilir. Bu analizler, ölçek maddelerinin beklenen alt boyutlar alt?nda kümelenip kümelenmedi?ini inceler.

Ölçüt Geçerli?i: Ölçek puanlar?n?n, ö?rencilerin Türkçe dersi ba?ar?s? (notlar?) veya derse kat?l?m davran??lar? gibi d?? ölçütlerle korelasyonu incelenerek ölçüt geçerli?i sa?lanmaya çal???lm?? olabilir.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenirlik verileri belirtilmemi?tir. Ancak, Psikometrik Özellikler aç?s?ndan yüksek standartlar? hedefleyen bir tez çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l???n?n ve zamana ba?l? istikrar?n?n incelenmesi zorunludur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Genellikle tutum ölçeklerinde kullan?lan güvenirlik yöntemleri ?unlard?r:

?ç Tutarl?l?k (Cronbach Alfa Katsay?s?): Ölçe?in tüm maddelerinin ayn? yap?y? ölçme derecesini gösteren bu katsay?n?n, kabul edilebilir düzeylerde (genellikle 0.70 ve üzeri) olmas? beklenir. Bu, ölçek maddelerinin homojenli?ini gösterir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ayn? örneklem grubuna farkl? zamanlarda (örne?in 2-4 hafta arayla) uygulanan ölçekten elde edilen puanlar aras?ndaki korelasyonun incelenmesiyle ölçe?in zamana kar?? istikrar? belirlenir.

Madde Analizi: Her bir maddenin toplam ölçek puan? ile olan korelasyonu incelenerek, zay?f veya yan?lt?c? maddeler belirlenip ölçekten ç?kar?lm?? olabilir.

Faktör Analizi

Tutum ölçeklerinin geli?tirilmesinde faktör analizi, ölçe?in alt?nda yatan potansiyel boyutlar? ke?fetmek ve yap? geçerli?ini desteklemek için kritik bir ad?md?r. Türkçe Dersi Etkinliklerine ?li?kin Tutum Ölçe?i'nin ba?l???, tutumun tek bir genel faktörden ziyade birden fazla spesifik etkinlik alan?na bölündü?ünü dü?ündürmektedir.

Olas? Faktör Yap?lar?: Yap?lan Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonucunda, ölçe?in a?a??daki gibi alt faktörlerden olu?tu?u tespit edilmi? olabilir:

Faktör 1: Yazma ve Kompozisyon Etkinliklerine Yönelik Tutum.
Faktör 2: Okuma ve Anlama Etkinliklerine Yönelik Tutum.
Faktör 3: Dil Bilgisi ve Yap?sal Kurallar Ö?renimine Yönelik Tutum.
Faktör 4: Sözlü ?leti?im ve Sunum Etkinliklerine Yönelik Tutum.

Bu faktörlerin varl???, uygulay?c?lar?n sadece genel bir tutum puan? elde etmesini de?il, ayn? zamanda ö?rencilerin Türkçe müfredat?n?n hangi spesifik alanlar?nda duyu?sal zorluk ya?ad???n? veya ba?ar? gösterdi?ini de ayr?nt?l? olarak görmesini sa?lar.

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Öz Bildirim Ölçe?i)

Format: Büyük olas?l?kla Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i. Tipik olarak 5'li derecelendirme kullan?l?r (Örne?in: "Kesinlikle Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a).

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: ?lkö?retim veya Ortaö?retim ö?rencileri (Özellikle tezin yap?ld??? dönemin

ARABPSYCHOLOGY.COM

e?itim kademeleri dikkate al?nmal?d?r).

Ya? Grubu: 10-18 ya? aral??? (E?itim kademesine ba?l? olarak).

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Z. Y?ld?z'?n tezinde belirtilen de?i?ik ö?retim kademelerindeki ö?rencilerin yaz?m ve noktalama kurallar?n? uygulama düzeylerini inceleyen ana çal??man?n bir parças? olarak geli?tirilmi?tir. Dolay?s?yla, ölçek öncelikle bu ö?rencilerin tutumlar?n? ölçmek için kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Ka??t ve kalem testi veya çevrimiçi uygulama. Ö?rencilerden, sunulan ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? i?aretlemeleri istenir. Puanlama, olumlu ve olumsuz maddelerin ters çevrilerek toplanmas?yla yap?l?r.

Anahtar Kelimeler

Süleyman Demirel Üniversitesi, duyu?sal ölçüm, dil becerileri, ö?renci motivasyonu, psikometrik analiz, e?itimde tutum.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri Bulunmamaktad?r.

Kurum E-posta Adresleri: Veri Bulunmamaktad?r.

Yaz??ma Adresi: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta (Tez dönemine ait adres).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2002.

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir Yüksek Lisans Tezi kapsam?nda geli?tirildi?i için, genellikle akademik ara?t?rmalarda kâr amac? gütmeyen kullan?mlar için yazara at?f yap?lmak suretiyle ücretsiz olarak eri?ilebilir olabilir. Ticari kullan?m veya geni? çapl? uygulamalar için yazar Z. Y?ld?z'dan veya Süleyman Demirel Üniversitesi'nden resmi izin al?nmas? gerekebilir.

PDF Eri?imi: Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na dair do?rudan bir ba?lant? orijinal kaynakta belirtilmemi?tir. Ancak, tezin kendisi Süleyman Demirel Üniversitesi'nin veya Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi'nin ar?ivlerinden eri?ilebilir durumdad?r.

Kaynaklar

ARABPSYCHOLOGY.COM

Y?ld?z, Z. (2002). *De?i?ik ö?retim kademelerindeki ö?rencilerin yaz?m ve noktalama kurallar?n? uygulama düzeyleri* (Yüksek lisans tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.

Türkçe Dersi Etkinliklerine ?li?kin Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam metnine eri?im için, Z. Y?ld?z'?n 2002 y?l?nda Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlad??? yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM